

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 22-10-2021
Αρ. πρωτ.: 1318/265855

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των παραγωγών κορινθιακής σταφίδας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 9312/27-9-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Αν.-Αικ. Αλεξοπούλου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη στήριξη της καλλιέργειας της κορινθιακής σταφίδας χορηγείται συνδεδεμένη ενίσχυση από το έτος 2017. Για το έτος ενίσχυσης 2020, ο προϋπολογισμός του μέτρου ανέρχεται στο ποσό των 4.892.920 € και η έκταση αναφοράς σε 14.200 εκτάρια. Με την αριθ. 433/112671/23-4-2021 απόφαση του Υπουργού και των Υφυπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, στον τομέα της καλλιέργειας κορινθιακής σταφίδας για το έτος ενίσχυσης 2020» (Β'1713/26-4-2021), το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της καλλιέργειας κορινθιακής σταφίδας, για το έτος ενίσχυσης 2020, καθορίζεται στο ποσό των 522 ευρώ/εκτάριο. Συγκεκριμένα, έχει καταβληθεί σε 5.399 παραγωγούς το ποσό των 3.960.468,31 ευρώ.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησής τους.

Συγκεκριμένα, η καλλιέργεια της κορινθιακής σταφίδας ανήκει στον τομέα φρούτων και λαχανικών, όπου η πολιτική υλοποιείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών Οπωροκηπευτικών [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιήσουν δράσεις με ποικίλους στόχους, όπως:

- την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους και την προσαρμογή τους στις νέες κλιματικές συνθήκες,
- τον προγραμματισμό της παραγωγής,
- τη βελτίωση και διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος,
- την προώθηση των προϊόντων τους στις αγορές,
- την πρόληψη και διαχείριση κρίσεων στην αγορά,

- την προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.,
- για τις οποίες ενισχύονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τη συγκρότηση ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών και τη σωστή λειτουργία τους, μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής και η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών των Ο.Π. απέναντι στις όλο και λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες διανομής.

Κατόπιν των ανωτέρω, δεν μπορεί να εφαρμοστεί πρόγραμμα αντίστοιχο με τον αμπελοοινικό τομέα (πράσινο τρύγος, απόσταξη κρίσης), ενώ η απόσυρση των αποθεμάτων σταφίδας ως μεταποιητικό προϊόν δεν είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο των προγραμμάτων του τομέα των οπωροκηπευτικών.

Ως εκ τούτου, η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Περαιτέρω, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η απόσταξη της κορινθιακής σταφίδας επιτρέπεται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/787 για την παραγωγή αλκοολούχων ποτών, δηλαδή ποτών με αλκοόλη, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 του εν λόγω κανονισμού. Συγκεκριμένα, στο Παράρτημα Ι «Κατηγορίες Αλκοολούχων Ποτών» στην παράγραφο 8 υπάρχει η κατηγορία «Απόσταγμα σταφίδας ή *raisin brandy*» που είναι: «α) Απόσταγμα σταφίδας ή *raisin brandy* είναι το αλκοολούχο ποτό το οποίο παράγεται αποκλειστικά με απόσταξη του προϊόντος που λαμβάνεται από την αλκοολική ζύμωση εκχυλίσματος ξηρών σταφίδων των ποικιλιών “μαύρη κορινθιακή” ή “μοσχάτο Αλεξάνδρειας”».

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στον κλάδο της αμπελοουργίας, επισημαίνεται ότι στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελεί η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων. Η εν λόγω προτεραιότητα επιδιώκεται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, επιδιώκοντας την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στον κλάδο της αμπελοουργίας.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί ο συγκεκριμένος κλάδος.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, συμπεριλαμβάνεται ο συγκεκριμένος τομέας. Η στήριξη παρέχεται σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής τους συμβολής.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, των δράσεων του LEADER, καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 480 εκατ. € για τη χορήγηση δανείων (επενδυτικά δάνεια και κεφάλαιο κίνησης) με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες. Ειδικότερα, επτά τράπεζες έχουν υπογράψει επιχειρησιακές συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Πρόκειται για τις τράπεζες Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών/κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά, μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι αυξήθηκε το ποσοστό συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη. Ειδικότερα, διπλασιάστηκαν οι πόροι για έγκριση επενδύσεων στα Σχέδια Βελτίωσης από 315 εκατ. € σε 600 εκατ. €, διατέθηκαν πάνω από 40 εκατ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης, ενώ για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις των προγραμμάτων LEADER δεσμεύτηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 225 εκατ. €.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €, ενώ, με νεότερη τροποποίηση, αυξήθηκαν περαιτέρω τα ανώτατα όρια ενίσχυσης και ειδικότερα σε 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (προηγούμενως 100.000 ευρώ).

Στην κατεύθυνση αυτή, δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Άλλωστε υφίστανται και τα Προγράμματα Προώθησης Αγροτικών Προϊόντων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1144/2014] και η σταφίδα είναι επιλέξιμο προϊόν για τα Προγράμματα Προώθησης Αγροτικών Προϊόντων στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1144/2014. Οι «Ενέργειες Προβολής και Προώθησης Αγροτικών Προϊόντων στην Εσωτερική Αγορά της Ε.Ε. και στις Αγορές Τρίτων Χωρών», στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1829/2015 της Επιτροπής και του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1831/2015 της Επιτροπής, με ενωσιακή χρηματοδότηση 70%-80%, αποτελούν πολύτιμο και αποτελεσματικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ενδυνάμωση του εξαγωγικού εμπορίου και του ανοίγματος νέων αγορών για τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα. Οι δικαιούχοι φορείς, όπως Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Επιμελητήρια, Συμπράξεις του Αγροδιατροφικού Τομέα που είναι αντιπροσωπευτικές στον τομέα τους, Επαγγελματικές και Διεπαγγελματικές οργανώσεις, υποβάλλουν κάθε χρόνο στην ΕΕ τις προτάσεις τους προς έγκριση.

Οι ενέργειες προώθησης και προβολής των αγροτικών προϊόντων μέσω των ανωτέρω εγκεκριμένων προγραμμάτων αφορούν στη συμμετοχή των δικαιούχων φορέων σε εκθέσεις τροφίμων στις χώρες στόχους, επιχειρηματικές συναντήσεις, προώθηση του προϊόντος σε σημεία πώλησης, έντυπες και on line καταχωρήσεις, social media, εκπαιδευτικά ταξίδια, γευστικές δοκιμές, σεμινάρια, workshops κ.ά. Τα αγροτικά μας προϊόντα προβάλλονται σε χώρες της Ε.Ε. και σε Τρίτες Χώρες, όπως Κίνα, Ιαπωνία, ΗΠΑ, Καναδάς, Ινδία, Ν. Κορέα, Σιγκαπούρη, ΗΑΕ, Κατάρ, Ιορδανία, Λίβανος, Αργεντινή, Μεξικό κ.α.

Οι δικαιούχοι φορείς της χώρας μας μπορούν να αξιοποιούν τις χρηματοδοτούμενες ενέργειες προβολής και προώθησης προς όφελος των παραγωγών μελών τους και να αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα των ποιοτικών ελληνικών προϊόντων τους στις διεθνείς αγορές.

Προτεραιότητα του ΥΠΑΑΤ είναι η ορθή παρακολούθηση υλοποίησης των προγραμμάτων προβολής και προώθησης και η διαρκής ενημέρωση των δικαιούχων φορέων για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση από τη χώρα μας των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων προώθησης των ποιοτικών γεωργικών ελληνικών προϊόντων.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην κορινθιακή σταφίδα ΠΟΠ, η Παναιγιάλειος Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, ως δικαιούχος φορέας, υλοποιεί εγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα προώθησης Ευρωπαϊκής σταφίδας στη Νότια και Νοτιοανατολική Ασία (Κίνα, Ινδία, Ιαπωνία, Ταιβάν). –EU Currants SEA - με αρ. αναφοράς 824807 και συνολικό προϋπολογισμό 2.124.500 ευρώ με ενωσιακή χρηματοδότηση 75%.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κα Αν.-Αικ. Αλεξοπούλου